

Sygn. akt **VI Gz 225/16**

## POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SO Anna Walus-Rząsa**

protokolant: asystent sędziego Justyna Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **W. W. – Z.P.U. (...) w S.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. w S.**

### **o zapłatę**

w przedmiocie zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy z dnia 23 czerwca 2016 r., sygn. akt V GC 495/15

### **postanawia:**

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu V Wydziałowi Gospodarczemu.

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu cofnął zwolnienie od kosztów sądowych przyznane powodowi postanowieniem z dnia 16 listopada 2015 r.

W uzasadnieniu wskazał, że zarządzone przez Sąd dochodzenie i uzyskane w jego toku informacje, przy de facto biernej postawie powoda wykazało, że okoliczności, na podstawie których przyznano powodowi zwolnienie od kosztów sądowych nie istniały, co uzasadnia cofnięcie zwolnienia. Powód dysponuje środkami finansowymi na pokrycie kosztów sądowych.

Powyższe postanowienie zaskarżył powód zarzucając mu oczywiste naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 109 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez uznanie, że w sprawie istniały okoliczności pozwalające na powzięcie wątpliwości, co do rzeczywistego stanu majątkowego strony powodowej, a nadto, że wątpliwości takie są uzasadnione w oparciu o oświadczenia strony przeciwnej,

- art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez przyjęcie, że w sprawie nie istniały okoliczności, na podstawie których przyznano powodowi zwolnienie od kosztów sądowych,

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia, które nie zawiera ustalenia faktów, nie wskazuje dowodów na jakich oparł się Sąd i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, co uniemożliwia poznanie sfery motywacyjnej Sądu, a zatem orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Wniesione zażalenie w ocenie Sądu jest zasadne i skutkować musiało uchYLENIEM zaskarżonego postanowienia.

Stosownie do treści art. 110 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd może cofnąć zwolnienie od kosztów sądowych tylko w sytuacji, gdy okoliczności, na których wcześniej je przyznano nie istniały lub przestały istnieć. Podstawą cofnięcia zwolnienia od kosztów jest wobec tego albo zmiana sytuacji majątkowej strony albo odkrycie, iż sytuacja ta była inna niż przedstawiała ją strona wnosząc o zwolnienie od kosztów. Oznacza to, że jedynie po dokonaniu ponownej oceny sytuacji majątkowej strony Sąd może cofnąć uprzednio przyznane zwolnienie od kosztów.

Istotnym jest, że zwolnienie od kosztów sądowych ma wspierać podmioty rzeczywiście potrzebujące takiego wsparcia ze strony Państwa i sąd powinien mieć to na uwadze nie tylko w fazie rozstrzygnięcia wniosku o zwolnienie, lecz również w dalszym postępowaniu (cofnięcie zwolnienia może nastąpić w każdym stanie sprawy), a metodą weryfikującą przedstawione przez wnioskodawcę argumenty jest dochodzenie (art. 109 ust. 1 u.k.s.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym przedstawione przez stroną pozwaną, nie podważają okoliczności wskazanych przez powoda w pozwie i wniosku o zwolnienie od kosztów, bowiem dotyczą zdarzeń sprzed kilku lat. Wobec powyższego bez wykorzystania wskazanego w art. 102 ust. 3 u.k.s.c. środka mającego na celu dokładne i wiarygodne wyjaśnienie sytuacji majątkowej strony ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz usunięcie braków w podanych informacjach, taka ocena Sądu I instancji jest dowolna, a cofnięcie zwolnienia od kosztów sądowych przedwczesne i oparte na niewystarczających podstawach. Odebranie stosownego oświadczenia w trybie art. 102 ust. 3 u.k.s.c. winno doprowadzić do ustalenia rzeczywistego stanu majątkowego powoda. Tym samym uznać należy, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a zaskarżone postanowienie nie nadawało się więc w tym zakresie do kontroli instancyjnej.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie oraz przekazał w tym zakresie sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

## **ZARZĄDZENIE**

1. (...)
2. (...).